

OBSAH

Redakcia

Kongres Panny Márie Pomocnice kresťanov vo Fatime.

Str.1

Formačný projekt

Tajomstvo mena: *Viete, čo prežívate.*

Str.3

Nazaret. Božia rodina

4. Sväté meno Panny Márie.

Str.6

Pokorné a najvyššie stvorenie

Na ceste s Máriou, učiteľkou integrálnej ekológie

5. Mária Zem neba.

Str.7

Rodinné správy

- Filipíny: Stretnutie saleziánskej rodiny regiónu východnej Ázie a Oceánie.

Str.9

- Pakistan: Duchovné cvičenia skupín Saleziánskej rodiny v Lahore. Str.10

- Medzinárodný kongres Márie Pomocnice kresťanov 2024 vo Fatime (Portugalsko). Str.10

- Saleziánska rodina: "Spoločné sny a stratégie - ako čeliť novým výzvam na Sicílii". Str.11

Úmysel modlitieb na tento mesiac

Modliť za mier vo svete: *Je temná hodina.*

Str.12

REDAKCIA

KONGRES PANNY MÁRIE POMOCNICE KREŠŤANOV VO FATIME

Milé sestry a bratia v ADME,

od 29. augusta do 1. septembra 2024 bude Fatima hostiť IX. medzinárodný kongres Panny Márie Pomocnice kresťanov. Podporovaný naším združením a adresovaný všetkým skupinám saleziánskej rodiny má za cieľ zviditeľniť, prehĺbiť a šíriť úctu k Pomocnici, ktorú si don Bosco tak veľmi ctil.

Medzinárodné kongresy Márie Pomocnice kresťanov, prezentované ako návrhy pre všetky skupiny saleziánskej rodiny, oslavujú dva charizmatické aspekty saleziánskeho ducha: eucharistický kult a úctu k Panne Márii Pomocnici kresťanov.

Prvý z týchto kongresov zvolal don Egidio Viganò, VII. nástupca dona Bosca a konal sa v Turíne v roku 1988 na sté výročie smrti dona Bosca. Odvtedy sa uskutočnilo ďalších sedem medzinárodných kongresov.

Na poslednom z týchto stretnutí, ktoré sa konalo v Buenos Aires v Argentíne v roku 2019 pri príležitosti 150. výročia založenia ADMA bolo oznámené, že 9. medzinárodný kongres Panny Márie Pomocnice kresťanov sa bude konať vo Fatime, mariánskom a pútnickom mieste par excellence.

Téma zvolená pre IX. medzinárodný kongres Panny Márie Pomocnice kresťanov **“Dám vám Učiteľku”**, pripomína **“deväťročný sen”** dona Bosca, ktorého 200. výročie sa bude sláviť v roku 2024. Formačný itinerár, teda naša príprava na kongres sa bude snažiť prehľbiť **“sen z deviatich rokov”** a bude rozdelená do piatich tém a desiatich etáp.

Prvou témou prítomnou vo sne je samozrejme oratoriánske poslanie: tu sa prehľbíme vo výchovnej charizme a v preventívnom systéme, ktoré sú pre nás cestou k svätosti. *(Pozri „ADMA On Line“ zo septembra a októbra.)*

Druhá téma zdôrazní tajomstvo života ako povolania a poslania, niečoho, čo je v nás, ale čo je väčšie ako my. Zamyslíme sa teda nad témou viery, rozlišovania povolania, duchovného boja a kresťanského života. *(Pozri „ADMA On Line“ z novembra a decembra.)*

V tretej téme je pozvanie zamyslieť sa nad skúsenosťou Boha ako prítomnosti a tajomstva, skúsenosťou, ktorá zahŕňa témy stretnutia a ohlasovania, obrátenia a viery, kontemplácie a činnosti, liturgie a apoštolátu.

Štvrtá téma predstavuje štýl saleziánskej charizmy, láskyplnej láskavosti. Cieľom bude podporovať pedagogiku lásky, úplne inšpirovanú Božou láskou a teda vzťahový štýl charakterizovaný pokorou a láskavosťou, zhovievavosťou a prívetivosťou.

Posledná téma dáva príležitosť zamyslieť sa nad ženskou a materskou tvárou Cirkvi v celom Božom pláne.

Registrácia na IX. medzinárodný kongres Panny Márie Pomocnice kresťanov už prebieha. Registrácia je individuálna a je možné ju vykonať prostredníctvom formulára dostupného na webovej stránke kongresu, kde sú k dispozícii aj všetky podrobnosti a náklady na účasť: <https://mariaauxiliadora2024.pt>

Fatima, ktorú sv. Ján Pavol II. považuje za **“oltár sveta”**, presnejšie svätyňu Panny Márie Ružencovej vo Fatime, je duchovným centrom Portugalska. V roku 1917, medzi májom a októbrom sa tam Panna Mária zjavila šesťkrát trom jednoduchým a chudobným pastierskym deťom: Františkovi a Jacinte Martovým a ich sesternici Lúcii dos Santos. Svätyňa Panny Márie Ružencovej vo Fatime je odpoveďou na žiadosť Panny Márie pri zjavení

13. októbra 1917: **“Chcem vám povedať, aby ste tu postavili kaplnku na moju počesť, pretože som Panna Mária Ružencová.”** Kaplnka zjavení bola postavená v roku 1919 na mieste zjavení z roku 1917 v Cova da Iria a následne svätyňa Panny Márie Ružencovej ako reakcia na značný prílev pútnikov.

Pokračujme na našej ceste v spoločenstve s celou saleziánskou rodinou. Prajeme vám plodnú novú a sviatok dona Bosca a tešíme sa na stretnutie s vami vo Fatime.

Renato Valera,
Prezident ADMA Valdocco.

Alejandro Guevara,
Duchvný animátor ADMA Valdocco.

FORMAČNÝ PROJEKT

Tajomstvo mena: VIETE, ČO PREŽÍVATE.

1. Meno v deväťročnom sne

Ak sa pokúsime vidieť tému "mena" v sne z deviatich rokov, všimneme si predovšetkým zjavenie ctihodného muža so žiarivou tvárou, na ktorú sa Janko nemôže pozeráť, pretože je oslepený. Muž vznešene oblečený v bielom ukončuje násilnú hádku medzi smejúcimi sa a preklínajúcimi deťmi a malým Jankom. Tajomná postava ho dôrazne volá menom a dáva mu rozkaz. „Oslovil ma po mene“, toto je základná biblická pripomienka, keď Boh volá po mene, vždy zveruje poslanie (Abrahám, Mojžiš, Samuel, Mária, Peter, Šavol...). Naznačuje, že iniciatíva je vždy Božia, ktorá je prvá, ktorá vyslovuje meno a uvádza ho do existencie. „Boh povedal svetlo a bolo svetlo“, Boh volá Janka Bosca po mene a poukazuje mu na preventívny systém „nie bitkou, ale miernosťou a láskou si budeš musieť získať týchto svojich priateľov“. Keď Ján Bosco vyslovil svoje meno a Boh mu ukázal misiu, cítil potrebu poznať jeho meno. Dvakrát sa pýta: „Kto ste, čo mi rozkazujete, čo je nemožné?“ „Ale kto ste vy, že takto hovoríte?“ Človeku je vlastné poznať, klásť si otázky, vychádzajúc z reality, chápať... To je aj prípad Janka. Napriek tomu, že je malý, má rýchlu a ostražitú inteligenciu a túžbu zistiť, kto je tajomná postava, ktorá sa pýta na niečo zdanlivo nemožné. Odpoveď žiarivej postavy odráža božskú pedagogiku: „Som synom tej, ktorú ťa tvoja matka naučila pozdraviť trikrát denne.“ Poznanie Božieho mena sa uskutoční u Jána Bosca a v saleziánskej spiritualite cez materské sprostredkovanie Panny Márie. Ako to bolo v prípade vtelenia Slova, kde bolo potrebné jej „Hľa, tu som“, tak na to, aby sme spoznali, vstúpili do vzťahu s Ježišom a zakúsili jeho moc, je potrebné prejsť cez jeho matku Máriu. A opäť, toto poznanie sa uskutočňuje v modlitbe prostredníctvom veľmi citlivej pripomienky modlitby Anjel Pána trikrát denne v roľníckej spoločnosti. Tajomstvo mena sa musí pýtať Matky, tak uzatvára postava, ktorá zmizne zo scény: „Na moje meno sa pýtaj mojej matky.“ Akým pravdivým sa to stalo v dejinách dona Bosca: v úprimnej modlitbe pred oltárom Panny Márie Milostí v Chieri pochopil svoje povolanie, v sne zase pochopil, kde je miesto mučeníkov svätých Solutora, Adventorea a Oktávia, aby tam mohla byť postavená bazilika Márie Pomocnice kresťanov a napokon pred oltárom Panny Márie Pomocnice kresťanov v Bazilike Najsvätejšieho Srdca 16. mája

1887 konečne so slzami v očiach porozumie svojmu snu. Pochopiť meno, poznať tajomstvo, ktoré je jeho základom, poznať Ježiša nie je nejaký konkrétny okamih, ale je ovocím neustáleho procesu, ktorý má začiatok, trvá celý život a rastie až do plnej zrelosti Krista, kým sa vo vás nesformuje (Gal 4, 19).

2. Meno v Biblii

V Biblii je pridelenie mena charakteristickým potvrdením osoby (Adam nazýva svoju ženu išah, pretože je prevzatá z iš - muža...). V celom semitskom svete je meno samotnou realitou veci, znalosť mena zahŕňa druh moci nad bytosťou, ktorej podstatu a energiu človek pozná. Slávny text, v ktorom Boh zjavuje svoje meno, je obsiahnutý v 3. kapitole knihy Exodus. Boh sa nezjavuje podstatným menom, ale slovesom (hjh, "byť, stať sa, naďalej byť"). Takto je nakonfigurovaný posvätný a nevysloviteľný tetragramaton zo strany Židov (JHVH). V skutočnosti text Ex 3,14, viac ako definícia a zjavenie Božieho mena, obsahuje negáciu zjavenia. "Ja som, ktorý som" je možno skôr potvrdením Božej nepoznateľnej podstaty než definíciou Božej večnosti ("Ten, ktorý je vždy") alebo jeho vernosti ("Ten, ktorý je vždy verný"), alebo dokonca jeho aseitas, ako by to mala klasická kresťanská filozofia. Toto označenie "Ja som" však nie je prázdne, pretože evokuje presný bod, v ktorom sa Boh zjavuje: príbeh Exodu, v ktorom sa predstavuje ako osloboditeľ a spasiteľ. Slovmi Martina Bubera by sa to dalo preložiť ako "Som prítomný, kde budem prítomný... Vždy som tam".

3. Príbeh o Mojžišovi (Ex 3,1-10; Skutky 7:30.31)
Čo robí? Prvá vec, ktorú Mojžiš urobí, je údiv. Keď tam stojí v púšti, zatiaľ čo sa pasie stádo jeho svokra, v diaľke vidí horiaci ker a zdá sa mu, že

naďalej horí bez toho, aby bol spotrebovaný. Mojžiš, ktorý má 80 rokov, je schopný žasnúť nad niečím, zaujímať sa o niečo nové: horiaci ker, ktorý horí, ale nie je spotrebovaný. Mohol povedať: "Je tu oheň; pre stádo je nebezpečné, ak sa oheň rozšíri; vezmem ovce a pôjdem ďaleko." Alebo mohol povedať: "Existuje niečo nadprirodzené; ale už nechcem ísť do nebezpečenstva; idem preč, nech sa o to zaujímajú mladší, tí, ktorí majú väčšie nadšenie: už mám svoj vek a skúsenosti a to mi stačí." Naopak, "Mojžiš žasol", to znamená, že sa nechal uchvátiť schopnosťou, ktorá je vlastná dieťaťu, zaujímať sa o niečo nové, myslieť si, že stále existuje niečo nové. Mojžiš bol teda užasnutý a namiesto toho, aby tomu nevenoval pozornosť a odišiel, "priblížil sa, aby videl", text hovorí oveľa viac ako "vidieť"; v skutočnosti označuje nous (katanoesai), myseľ, preto sa pozerá, zvažuje, uvažuje, snaží sa pochopiť atď. Tu vidíme slobodu ducha, ktorú dosiahol Mojžiš prostredníctvom očistenia. Keby bol zatrpknutým a rezignovaným mužom, jednoducho by dospel k záveru: "Zvláštna vec, ale mňa sa to netýka." Ale nie: chce pochopiť, chce vidieť, čo to je. Tu je muž živý, hoci vekom starý. "Mojžiš si povedal: "Pôjdem a obzriem si ten čudný jav. Prečo trňový krík nezhorí." (Ex 3,3). Grécky text má: ti oli? "Prečo?"

Mojžiš je človek, ktorý necháva v sebe vynárať otázky; už nie je človekom, ktorý už všetko usporiadal a katalogizoval, ktorý všetkému rozumel. Je to muž, ktorý je stále schopný klásť otázky, ktoré si vyžadujú starostlivé odpovede. Dá sa predpokladať situácia tohto druhu: v púšti sú rôzne náhorné plošiny, jedna na druhej a často je potrebné urobiť dlhý okruh, aby ste sa vyšplhali na hornú plošinu; Mojžiš je na nižšej náhornej plošine so svojimi ovcami, vidí krík na vyššej náhornej plošine a hovorí: "Pôjdem hore, pôjdem okolo, chcem vidieť, čo to je." Čo znamená opustiť stádo, možno dokonca v nebezpečenstve, ísť hore, hoci páli slnko, atď. V slovách "Chcem sa priblížiť, aby som videl toto veľké divadlo" takto vidíme dušu Mojžiša. Ako keby povedal: «Som úbohý človek, zlyhal som, ale Boh môže robiť nové veci a ja sa

o ne chcem zaujímať, chcem ich pochopiť, chcem pochopiť, chcem vedieť prečo». Všimnite si, že tu sa vracia veľká otázka, ktorú si Mojžiš kládol 40 rokov: "Ale prečo Boh dovolil moju prehru? Prečo, ak miluje svoj ľud, nepoužil mňa, aby som ho zachránil? Prečo nevyužil príležitosť, ktorú som mu ponúkol?" Toto "prečo", ktoré Mojžiš kultivoval, zušľachťoval a očisťoval, sa znovu vynára tvárou v tvár tomuto neočakávanému videniu. Toto "poznanie" u Mojžiša je niečo, čo v ňom vrie, je to vášeň, ktorá nezaspala, ale skôr očistenie ju urobilo jednoduchšou, slobodnejšou. Mojžiš nejde na horu, aby hľadal nový osobný úspech; ide tam, pretože chce vedieť, ako sa veci majú, chce čeliť pravde takej, aká je.

Čo počuje? Ex 3, 4-6. Text hovorí: "Keď Pán videl, že prichádza, aby si to obzrel, Boh naňho z trňového kríka zavolať: Mojžiš, Mojžiš!" Mojžiš počuje svoje meno. Predstavte si Mojžišov šok zo strachu a úžasu, keď počuje, ako ho volajú na púšti, na mieste, kde nie je živá duša. Mojžiš si uvedomuje, že existuje niekto, kto pozná jeho meno, niekto, komu na ňom záleží. Myslel si, že je vyhnancom, neúspešným opusteným človekom: a predsa niekto uprostred púšte vyslovuje jeho meno. Je to silná skúsenosť, ktorú môžeme mať, keď sa ocitneme na mieste, kde sme si mysleli, že sme úplne zabudnutí, a zrazu počujeme, ako nás niekto volá menom. Teraz Mojžiš počuje, ako ho dvakrát volá po mene: "Mojžiš, Mojžiš." Aj Mojžiš cíti, že nastal rozhodujúci okamih jeho života: je to chvíľa, keď musí byť skutočne k dispozícii, bez toho, aby urobil chyby ako prvýkrát; preto je plný strachu: "Čo sa so mnou stane?" A tu Mojžiš počuje niečo, čo možno nečakal. Ten, kto tak dychtivo pribehol ku horiacemu kríku, by bol rád počul: "Ďakujem ti, že si prišiel, že si sa nenechal premôcť horkosťou"; Namiesto toho počúva hlas, ktorý mu hovorí: "Nepribližuj sa sem, zobuj si obuv z nôh, lebo miesto, na ktorom stojíš, je svätá zem." Mojžiš sa s celou svojou horlivosťou snažil o to isté: vidieť fenomén horiaceho kríka tak, ako bol zarámovaný do jeho pohľadu na Boha, na dejiny a na Božiu prítomnosť v dejinách. A potom mu Boh hovorí: "Mojžiš, nie je to tak; Vyzuj si sandále, pretože ku mne neprichádzaš, aby si ma vložil do svojich predstáv a myšlienok. Nie ty mňa budeš dávať do svojich plánov, ale som to ja, kto ťa chce zapojiť do svojho plánu". Mojžiš teda počúva: "Nepribližuj sa, najprv si vyzuj sandále z nôh, lebo miesto, na ktorom stojíš, je svätá zem." Predstavte si Mojžišov šok, keď počul tieto slová. Je toto svätá zem? Táto prekliata púšť, miesto šakalov, spustošenia, sucha, kam radi prichádzajú len

banditi, kde nežijú slušní ľudia? Táto púšť, kde som si myslel, že som opustený, nešťastný, neúspešný: je toto svätá zem? Je toto Božia prítomnosť? Je toto miesto, kde sa Boh zjavuje?

Čo tým myslíš? V tomto bode Mojžiš porozumel, čo je to Božia iniciatíva: nie je to on, kto hľadá Boha, a preto nemusí ísť na čisté a sväté miesta aby ho našiel; je to Boh, ktorý hľadá Mojžiša a hľadá ho tam, kde je. A miesto, kde je Mojžiš, nech je to kdekoľvek, aj keď je to biedne, opustené, prekliate miesto, to je svätá zem, tam je Božia prítomnosť, tam sa prejavuje Božia sláva. Môžeme sa zamyslieť nad tým, ako Mojžiš prežíval zmenu svojho vlastného obzoru, svoje skutočné obrátenie, svoj nový spôsob poznávania Boha. Až doteraz bol Boh pre Mojžiša tým, pre ktorého bolo treba veľa urobiť: bolo potrebné urobiť revolúciu, obetovať svoje vlastné privilegované postavenie, rozdať sa za bratov a sestry, vynaložiť sa za nich, len aby boli opäť znechutení a vyhodení. Teraz konečne Mojžiš začína chápať; Boh je iný: doteraz ho poznal ako toho, kto ťa chvíľu vykorisťuje a potom ťa opúšťa, ešte náročnejší ako ostatní, ... náročnejší než faraón. Teraz začína chápať, že je Bohom milosrdenstva a lásky, ktorý sa o neho stará, posledného, ktorý zlyhal a zabudnutého jeho ľuďom. A pokračoval: "Ja som Boh tvojho otca Abraháma, Boh Izáka a Boh Jakuba." (Exodus 3:6). Vtedy si Mojžiš zakryl tvár, lebo sa bál pozrieť na Boha. Potom Mojžiš pokračuje v počúvaní ďalších slov. Mojžiš si uvedomil, že Bohu nič nerozumel; v každom prípade si myslel, že ide o nového, iného Boha. Ale potom mu Boh hovorí: "Ja som Boh tvojich otcov; keby ste ma boli pochopili, uvedomili by ste si, že som ten istý Boh ako Boh Abraháma, Izáka, Jakuba. To isté som urobil s nimi." Pán bol Boh, ktorý sa stará o tých, ktorí sú opustení, o tých, ktorí sa cítia zúfalí a nešťastní. Vo verši 7 pokračuje: "Pán povedal: Videl som biedu svojho ľudu v Egypte a počul som jeho volanie kvôli jeho dozorcovi. Lebo poznám jeho utrpenia a zostúpil som, aby som ho vyslobodil z egyptskej ruky a vyviedol z tejto zeme do nádhernej a priestranej zeme oplývajúcej mliekom a medom. ... Teraz sa ku mne dostalo volanie Izraelitov a ja sám som videl útlak, ktorým ich Egypťania mučia." Aká jemná a pozorná reč plná lásky, všetko v prvej osobe: "Videl som, počul som, viem, zostúpil som atď. ..." a tak aj implicitná výčitka Mojžišovi: "Ty, Mojžiš, si si myslel, že si veľmi učený muž a dobre poznáš ľudí; myslel si si, že rozumieš svojim bratom, ich biede; myslel si si, že ty si ten, kto prevzal iniciatívu, aby si im porozumel, a potom ma

prosila, aby som im porozumel tiež. A predsa som to ja, kto im rozumie ako prvý, som to ja, kto rozumie všetkým týmto veciam, som to ja, kto vidí a počuje. Ty, Mojžiš si si myslel, že si prvý, kto objavil krásu slobody a bol si dychtivý nechať ju ochutnať aj iným, ale neuspel si. Ale to všetko pochádzalo odo mňa. Nikdy si si nemyslel, že je to moja práca, a namiesto toho si sa do toho vrhol, mysliac si, že tá práca je celá tvoja, že všetko závisí od teba. Teraz si uvedomuješ, že vidím, počujem...; Nie, ak je v tebe nejaký súcit s ľuďmi, ten pochádza odo Mňa. Ak je v tebe nejaký pocit slobody, som to Ja, kto ti ho dal, ak je v tebe nejaká zvedavosť, je to moja."

4. Pre konkrétnosť cesty

Pri rituáli židovského veľkonočného jedla (aggadah) sú deti a každé z nich sa správa inak. Jeden z nich zaspal. Druhý zase namieta: "Ale prečo by ma mal zaujímať tento príbeh o našom odchode z Egypta?" Ďalší kladie otázky a pýta sa: "Prečo oslavujeme tento sviatok a čo pre nás tento sviatok znamená?"

Toto je postoj Mojžiša a Jána Bosca, ktorí si kladú základnú otázku: "Prečo?" "Ako sa voláš?" Dobrý pedagóg nielenže vie ako odpovedať, ale ešte predtým vie, ako kľásť otázky. V tejto náročnej úlohe pomáhajú určité výchovné postoje: vzbudzovať údiv (*thaumazein* v gréčtine) a pamätať (*zakar* v hebrejčine).

NAZARET. BOŽIA RODINA

4. SVÄTÉ MENO PANNY MÁRIE

12. septembra je v katolíckom kostole liturgický sviatok zasvätený Najsvätejšiemu menu Panny Márie. Je to sviatok, ktorý vyhlásil a rozšíril na celú Cirkev pápež Inocent XI. v roku 1683. Pripomína nám, že *vyslovovanie, vzývanie, spievanie, oslavovanie mena Panny Márie nám prináša nesmierne dobro.*

Vzývať meno Mária **znamená poukazovať na majstrovské dielo Otca (Mária vrchol všetkého stvorenia), vyzdvihovať prvé ovocie Synovej obety (Mária prvá z Vykúpených), obdivovať najkrajší chrám Ducha** (v ktorom prebýval Boží Syn).

Mária je meno, ktoré pripomína **najčistejší odraz Božej slávy**, najvznešenejší bod stvorenia, blahoslavenú zo všetkých žien, Ježišovu Matku, ktorú nám dal ako našu Matku. Ako hovorí modlitba dňa svätej omše venovanej svätému menu Panny Márie, každý kresťan, ktorý vyslovuje meno Mária so synovským srdcom, neprestane “zakúšať silu a sladkosť jej mena”.

Meno Márie je meno, ktoré **povzbudzuje a očisťuje**: je to meno Najsvätejšej, Najkrajšej, meno, ktoré keď vyslovujeme vzbudzuje čistotu, jemnosť a krásu, integritu a svätosť, meno, ktoré vychováva nielen k tichu a kontemplácii, ale aj k intimite a spoločenstvu lásky. Vysloviť meno Márie Panny znamená vstúpiť do Božej sféry, rovnako ako pomenovanie katedrály Naša Pani – ako poznamenáva J. Guittou – nás vedie k vyvýšeniu toho, ktorý je v nej prítomný, Ježiša Krista, nášho Pána: “toto je úloha, ktorú Panna Mária zohráva v dielach Katolíckej cirkvi: byť atmosférou, tvorivou a skrytou energiou”.

Máriino meno je tiež menom, ktoré zjednocuje, nerozdeľuje: ak už ako žena je Mária zameraná na to, aby spájala, prijímala, zhromažďovala, zjednocovala, ako Božia Matka zjednocuje nebo a zem a ako Matka Cirkvi a všetkých ľudí je uctievaná rozličnými spôsobmi vo všetkých náboženstvách. Nemôžeme podceňovať túto typicky materskú funkciu: v rodinných a spoločenských zväzkoch je toľko rozdelení, medzi národmi a medzi náboženstvami, že sa človek nechce zaobiť bez tej tajomnej účinnosti, ktorú Boh udelil Márii v poriadku dialógu, prijatia, milosrdenstva.

Sladké meno

V Ježišových ušiach zaznelo Máriino meno tým najsladším spôsobom! A predovšetkým na Ježišových perách bola Mária láskyplne nazývaná “matkou”. Pri pohľade na Ježišovu skúsenosť z Nazareta sa učíme vzývať meno Mária a nazývať ju “matkou” so srdcom dieťaťa.

V čase, keď existuje snaha poprieť alebo nahradiť postavu matky, musíme si dôrazne pripomenúť elementárnu skutočnosť – nádhernú tam kde je, tragickú tam kde chýba – **že bez matky je v každom dieťati menej životaschopnosti a deficit nádeje, ktorá je tak dôležitá pre celú existenciu**, zostane nerozhodnosť a zúfalstvo, ktoré bolestne sprevádza každý čin života a každé obdobie života. Na druhej strane pocit objatia a pohladenia, pohľadu a povolania po mene matkou je skúsenosťou, ktorá je koreňom osobnosti a jedinečnosti človeka a ktorá živí všetku dôveru v seba samého, v druhých a v Boha. Byť schopný zavolať svoju matku, aby sme si boli istí jej počúvaním a pozornosťou, jej náklonnosťou a jej “neanonymnou” (čiže osobnou) starostlivosťou (M. Recalcati), je **základným dedičstvom, ktoré nám umožňuje existovať skutočne ľudským, osobným a nesériovým spôsobom**. Ak je materská skúsenosť už spojená s nádejou, mariánska úcta sa teda vzťahuje na nádej v najvyššej miere: ako hovorí sv. Ľudovít Grignon de Montfort, Mária bola Božím rajom, je v raji s Bohom, z raja hľadá na nás a v raji nás očakáva.

Materská pečať nádeje je tak rozhodujúca, že aj Boží Syn vo svojej ľudskosti mal tú istú skúsenosť ako my: skúsenosť nazvať Máriu “matkou” a nájsť v tomto mene **najsladšiu skutočnosť na zemi, tú, ktorá predovšetkým pripomína Božie otcovstvo v nebi**. Preto je pre kresťanov ľahké a spontánne cítiť Máriu pre svoje dôverné spojenie s Kristom ako matku a láskyplne ju nazývať matkou. Božie otcovstvo a Máriino materstvo úzko patria k Božiemu prozreteľnostnému plánu. Montfort to vysvetľuje jednoduchým a účinným spôsobom: “Tak ako v prirodzenom a fyzickom plodení je otec a matka, tak **v nadprirodzenom a duchovnom pokolení je otec, ktorý je Boh a matka, ktorá je Mária**: všetky pravé a predurčené Božie deti majú Boha za svojho otca a Máriu za svoju matku; a kto nemá Máriu za

Nazaret. Božia rodina.

svoju matku, nemá Boha za svojho otca” (*Pojednanie o pravej oddanosti, 30*). Toto už sv. Cyprián vyjadril o vzťahu medzi Božím otcovstvom a materstvom Cirkvi: “Kto nemá Cirkev za svoju matku, nemôže mať Boha za svojho otca”.

Mária, jasná hviezda

Ježišova domáca skúsenosť v Nazarete bola taká rozhodujúca pre jeho existenciu medzi nami, že ju chcel dať nám všetkým a odporučiť nám všetkým. Vie, že bez Máriinho materstva náš duchovný život so všetkými jeho skúškami nakoniec zlyhá. Ak svätý Bernard spieval “hľadajte hviezdu, vzývajte Máriu”, je to preto, že v Máriinom mene nachádzame najlepšiu oporu pre nádej, ktorá je určite teologickou cnosťou a teda Božím darom, ale ktorá tvárou v tvár vnútorným prekážkam, výčitkám svedomia z hriechu, zmätku a obavám zo sveta a zmätku srdca potrebuje istú oporu, aby sa nestratila. V mene Márie sa nachádza nádej, obnovuje sa dôvera, prekonáva sa malomyselnosť a my môžeme vždy začať odznova: “Nasledovaním jej,” pokračuje sv. Bernard, “nemôžete zablúdiť, modlitbou k nej nemôžete zúfať. Ak ťa podporuje, nespadneš, ak ťa ochráni, nepodľahneš strachu, ak je k tebe priaznivá, dosiahneš cieľ.” Naozaj, ako povedal Pavol VI., niet autentického kresťana, ktorý by nebol mariánsky. Pretože, samozrejme, nemôžeme milovať Ježiša, ak odmietame alebo podceňujeme ten najkrajší dar, ktorý nám Ježiš po sebe chcel zanechať pre našu spásu a našu radosť.

Zavolajte ju krstným menom!

Liturgia správne hovorí, že v Cirkvi musí spolu s Ježišovým menom “zaznievať meno Mária aj na

perách veriacich”, pretože “kresťanský ľud na ňu hľadá ako na žiariacu hviezdu, vzýva ju ako svoju Matku a v časoch nebezpečenstva sa k nej utieka ako k bezpečnému útočisku” (prefácia o Svätom mene Mária). Osobitne je dôležité oslovovať *Máriu menom*, prekonať odpor a váhanie, pýchu a ľudskú úctu, kultúrne módy a teologické námietky, nebať sa ju nazývať “matkou”, vzývať ju v každej potrebe, prosiť o Ducha skrze ňu, vkladať do nej každú dôveru, aby bola vypočutá a utiekať sa k nej, tak ako dieťa, ktoré nachádza útočisko v náručí svojej matky.

A potom musíme *byť o tom presvedčení a prosiť o všetky milosti v jej mene*. Montfort a za ním zástup svätých ako don Bosco nás uisťuje, že v nebi si Mária udržala a ešte zväčšila svoje “materinské práva” vzhľadom na Ježiša. A tak každá modlitba, ktorá prechádza dôverným vzývaním jej mena, je predurčená na to, aby si bola istá úspechom. Montfort, odvolávajúc sa na učenie sv. Bernarda, sv. Bernardína a sv. Bonaventúru, vysvetľuje práve to, že bez ujmy na Božej transcendentnosti a nadradenosti Syna, Máriina materská úloha udeľuje Panne Márii jedinečnú moc príhovoru, ktorú treba chápať v citových, materinsko-synovských pojmoch. Odvážne hovorí: “Ak všetko na nebi i na zemi a sám Boh je podriadené Márii, treba chápať, že autorita, ktorú jej udelil Boh je taká veľká, že sa zdá, že má tú istú moc ako Boh a že modlitby a prosby sú u Boha také účinné, že sú vždy platné ako príkazy jeho Majestátu, ktorý nikdy neodporuje modlitbe svojej milovanej Matky, pretože je vždy pokorná a podrobená jeho vôli” (*Pojednanie, 27*).

POKORNÉ A NAJVVYŠŠIE STVORENIE

Na ceste s Máriou, učiteľkou integrálnej ekológie

5. MÁRIA ZEM NEBA

«*Pozerať sa na svet múdrymi očami*», ako nás k tomu vyzýva pápež, keď sa učíme od Márie, znamená rozpoznať v prvkoch stvorenia odtlačok Božej lásky a povolanie, ktorým sa obracia na nás, aby sme odpovedali na lásku láskou, starajúc sa o všetko stvorenie, ktoré nám bolo zverené. Spolu s vodou je pôda nevyhnutná pre prežitie a život človeka. Ale zem je pod našimi nohami, takže sa môže ľahko stať, že sme rozptýlení, že zabudneme na jej dôležitosť a hodnotu.

V mnohých prejavoch klimatickej krízy, ktorými prechádzame, múdre srdce vie rozpoznať volanie zeme a plač chudobných, ktorí sú často takí práve preto, že sú zbavení slobodného a dôstojného prístupu k zemi a jej dobrám. Zem na obývanie a obrábanie a potomkovia, ktorí môžu predĺžiť život otcov až po smrť v ich deťoch a vnúčatách, sú dve tváre jediného zaslúbenia, v ktorom sa Boh zaväzuje uzavretím zmluvy s Abrahámom.

Pokorné a najvyššie stvorenie

Písmo si teda dobre uvedomuje dôležitosť zeme v jej konkrétnosti ako zdroja obživy a miesta na život, ako aj v jej symbolickom význame, ktorý sa vzťahuje na krehkosť človeka a jeho potrebu udržiavať dobrý vzťah s celým stvorením a s Bohom.

Ak prvá správa o stvorení opisuje zrodenie vesmíru z Božieho lona (Gn 1), druhá správa o stvorení predstavuje Boha ako hrnčiara, ktorý formuje prvého človeka zo zeme a ako roľníka, ktorý sadi a obrába záhradu, v ktorej môžu žiť ľudia.

Žáner príbehu samozrejme nie je historický, ale symbolický. V mnohých starovekých kultúrach malo stvorenie ľudskej bytosti čo do činenia so zemou, uznávanou ako veľká matka, z ktorej všetky živé bytosti dostávajú život a výživu. Sväté písmo prijíma a premieňa tento mýtus, ktorý je určite rozšírený v krajine Kanaán. Autor knihy Genezis totiž nepredstavuje zem ako ženské božstvo, ale ako prvok skutočnosti stvorenej Bohom, ktorú On, jediný Stvoriteľ, používa na formovanie ľudskej bytosti.

Biblia takto vyjadruje našu závislosť na zvyšku stvorenia: hoci sú ľudia jedinými bytosťami stvorenými na Boží obraz a podobu, sú stvorení ako poslední, po nebi a zemi, po rastlinách a zvieratách (Gn 1, 26-28). Celé stvorenie by mohlo existovať aj bez prítomnosti muža a ženy, ale muž a žena by nemohli prežiť bez iných prírodných prvkov, vďaka ktorým nachádzajú domov, výživu a prácu ako strážcovia záhrady, ktorú im zveruje sám Boh.

Okrem toho ľudský život na zemi je poznačený potrebou učiť sa zo skúsenosti a rozlišovať dobro od zla (porov. Jer 18,2-6). V aréne dejín, medzi ostatnými stvoreniami, s ktorými je spojený, človek stvorený zo zeme takto zakúša svoju krehkosť, svoju neúplnosť, až do tej miery, že sa stretáva s tajomstvom smrti, ktorá ho tragicky privádza späť k jeho pôvodu: lonu zeme (Múd 9, 13 – 18).

V Prvom liste Korinťanom svätý Pavol pripomína rozprávanie o stvorení Adama, prvého človeka, vzatého zo zeme, aby potvrdil, že pravý Adam je Kristus, človek, ktorý pochádza z neba (1 Kor 15, 45 – 49). Ako potomkovia prvého Adama sme aj my stvorení zo zeme, ale vďaka daru Ducha Zmŕtvychvstalého, pravého Adama, sa stávame účastníkmi na Ježišovom zmŕtvychvstaní, objavujeme, že sme preurčení pre nebo.

Tak ako Kristus, aj my zakúsime smrť ako prechod, nie ako definitívnu porážku: zem, kde budeme pochovaní, ako Kristov hrob, bude pre nás lonom, z ktorého vstaneme, aby sme žili naveky v Bohu.

Pokračujúc v uvažovaní sv. Pavla, cirkevní otcovia prirovnávajú Máriu k panenskej zemi, ktorá ešte nebola obrábaná, podľa rozprávania knihy Genezis, z ktorej Duch Svätý formuje nové ľudstvo jej Syna Ježiša (Lk 1, 35).

Okrem toho je Mária novou Evou, ktorá svojím "áno" otvára Bohu možnosť obnovenia spoločenstva s ľuďmi, rozbitými odmietnutím prvej Evy. Mária je vo svojom tele a vo svojom srdci zemou neba: krehkým a pokorným miestom, kde prebýva Boh.

Máriin postoj prijatia sa navyše nekončí okamihom počatia jej Syna. Mária neustále obnovuje svoje fiat množstvom drobných, konkrétnych skutkov, ktorými ponúka Božiemu Synovi, ktorý sa stal človekom, pôdu, na ktorej spočívajú jeho nohy. Od Márie sa totiž nielen žiada, aby Kristovi odovzdala telo, ale aby ho sprevádzala v čase jeho skrytého života na dlhej ceste, ktorá ho čaká, aby sa stal plne človekom. Je to cesta, ktorá si vyžaduje starostlivosť, pozornosť a výchovnú múdrosť (Lk 2,41-52).

Vo svojom kázaní Ježiš často používa obrazy z poľnohospodárskej práce a vidieckeho života (Mt 6, 25-34). Zaiste bol veľkým pozorovateľom a prostredníctvom podobenstiev chcel povzbudiť svojich poslucháčov, aby hľadeli na skutočnosť, ktorá ho obklopovala, vlastným pohľadom: pohľadom múdrych, schopných rozpoznať v každodennom živote znaky Otcovej prítomnosti a lásky.

Okrem toho je veľmi pravdepodobné, že Ježiš, aspoň v detstve, pomáhal Márii obrábať záhradu alebo malé pole. V tom čase dokonca aj rodiny remeselníkov vlastnili malú čiastku pôdy, v ktorej pestovali rastliny

Pokorné a najvyššie stvorenie

potrebné pre každodennú výživu.

V takzvaných podobenstvách o raste sa často objavujú tri postavy: roľník; osivo; zem (Mk 4,1-32). **Semeno** predstavuje **Boží dar**: jeho Slovo, jeho milosť, jeho prítomnosť, ktorá anticipuje nebeské kráľovstvo na tejto zemi. Semeno nesie v sebe silu klíčiť a prinášať ovocie. **Zem** na druhej strane **predstavuje srdce človeka**, stvoreného Bohom, aby prijal jeho dar a bol veľmi plodný. Inými slovami, prinášanie ovocia nie je voľba, ktorú môžeme urobiť alebo nie! Byť plodným je srdcom kresťanského povolania (Jn 15, 16)! Nakoniec, v osobe **roľníka** sú zvyčajne zastúpení tí, **ktorí spolupracujú s Bohom na šírení jeho slova**, počnúc Ježišom a pokračujúc jeho učeníkmi každej doby. Je však dôležité si uvedomiť,

že roľník nemá žiadnu kontrolu nad životnosťou semena! Je na roľníkovi, aby na jednej strane zasial a na druhej strane sa postaral o pôdu a utváral podmienky, ktoré jej umožňujú, aby bola pre semeno čo najpriateľnejšia.

Kráčať v ekologickom obrátení znamená naučiť sa starať sa o pôdu a semeno, ako to robí dobrý roľník, aby každé stvorenie mohlo byť rešpektované a ocenené ako Boží dar celému stvoreniu. V skutočnosti stvoreniu nič nechýba z toho, čo by sme mohli potrebovať, aby sme mohli žiť, pokiaľ sa vieme deliť o dar, a rásť v solidarite a univerzálnom bratstve. **Nech nám Mária, naša spoločná Matka pomáha a sprevádza nás deň čo deň na tejto dlhej ceste.**

RODINNÉ SPRÁVY

Filipíny: Stretnutie saleziánskej rodiny regiónu východnej Ázie a Oceánie

Provincia "Panny Márie Pomocnice kresťanov" na južných Filipínach (FIS) hostila dve dôležité regionálne podujatia v dome duchovných cvičení "Don Bosco" v Lawaane: **stretnutie delegátov pastorácie mládeže východnej Ázie a Oceánie a stretnutie saleziánskej rodiny východnej Ázie a Oceánie.** Ide o dve 4-dňové podujatia, na ktorých sa stretáva 65 delegátov z najmenej 15 krajín regiónu, ako aj z Ríma, ktorí zastupujú ústredné úrady Kongregácie.

Obe stretnutia obohatila prítomnosť dona Miguela Angela Garcíu-Morcuendeho, SDB, generálneho radcu pre Pastoráciu mladých; dona Joebeta Viva, SDB, Pastorácia mladých; dona Joana Lluisa Playà, SDB, hlavného delegáta pre Sekretariát Saleziánskej rodiny; pátra Alejandra Guevaru, SDB, svetového duchovného animátora Združenia Márie Pomocnice kresťanov (ADMA); Dominik Duc Nam Nguyen, SDB, svetový delegát pre Exallievov a saleziánov spolupracovníkov; sestra Leslye Sandigo, FMA, generálna radkyňa pre Saleziánsku rodinu; a sestra Lucrecia Uribe, FMA, svetová delegátka pre saleziánov spolupracovníkov a FMA.

Stretnutia prebiehajúce v Lawaane majú za cieľ posilniť spoluprácu a koordináciu rôznych skupín saleziánskej rodiny v oblasti pastorácie mládeže, posilniť charizmatického ducha práce s mladými ľuďmi a pre mladých.

Pakistan: Duchovné cvičenia skupín Saleziánskej rodiny v Lahore

Per le realtà piccole come il Pakistan salesiano anche le cose più normali, come il ritiro dei gruppi della Famiglia Salesiana, possono avere il carattere di eccezionalità. **Sabato 11 novembre, per la prima volta, tutti i gruppi della Famiglia Salesiana di Lahore, (Exallievi, Adma e Salesiani Cooperatori), si sono riuniti per un ritiro spirituale.**

V malých spoločnosťach, akým je to saleziánske v Pakistane, môžu mať aj tie najbežnejšie veci, ako napríklad duchovné cvičenia skupín saleziánskej rodiny, charakter výnimočnosti. **V sobotu 11. novembra sa po prvýkrát zišli všetky skupiny saleziánskej rodiny v Lahore (Exallievi, ADMA a Saleziáni spolupracovníci) na duchovných cvičeniach.**

Po meditácii o Strenne 2023 sa účastníci venovali osobnému rozjímaniu s adoráciou Najsvätejšej sviatosti. Potom nasledovala svätá omša a ruženec, ktorý slávil spolu s chlapcami z internátu. Večer

sa skončil spoločnou večerou, počas ktorej sa pán Asif Daniel, národný prezident Exallievov, podelil o vzrušujúcu správu: **Svetová rada Exallievov podporí projekt Jaranwala.** Táto iniciatíva Exallievov z Lahore vznikla ako prejav solidarity s kresťanskou komunitou v meste Jaranwala, ktoré sa nachádza 100 km od Lahore.

Projekt zahŕňa distribúciu školských pomôcok, ktorá sa už uskutočnila a vytvorenie 22 štipendií na technické vzdelávanie, čím saleziánska rodina dokazuje svoje odhodlanie podporovať vzdelávanie a solidaritu v ťažkých podmienkach.

Medzinárodný kongres Márie Pomocnice kresťanov 2024 vo Fatime (Portugalsko)

V duchu solidarity a vzájomnej pomoci, ktorou sa chceme vyznačovať, bol v Turíne pri Materskej ADMA zriadený **“Fond solidarity”**, ktorý má pomôcť skupinám, ktoré to najviac potrebujú.

Všetky príspevky je možné posilať buď bankovým prevodom ADMA:

- IBAN IT16 V030 6909 6061 0000 0130 575
- alebo podľa pokynov na nasledujúcom odkaze <https://www.admadonbosco.org>

V prípade akýchkoľvek žiadostí o príspevok alebo potreby podrobnejších informácií môžu vedúci skupín napísať na adresu: adma@admadonbosco.org

Prijatá suma bude rozdelená medzi jednotlivé žiadosti. Pre jednotlivých účastníkov sa príspevky neposkytujú

“Pán miluje radostného darcu”.

**Dám vám
UČITELKU**
IX Kongresu Márie Pomocnice kresťanov

Fatima 29. augusta - 1. septembra 2024

Registrácia otvorená

www.mariaauxiliadora2024.pt

Saleziánska rodina:

“Spoločné sny a stratégie - ako čeliť novým výzvam na Sicílii”

(ANS – Palermo)- V sobotu 25. novembra (9:30-17:30) sa v Palerme v saleziánskom dome “Gesù Adolescente” uskutočnila Regionálna konferencia Saleziánskej rodiny Sicílie na tému: *“Spoločné sny a stratégie - ako čeliť novým výzvam na Sicílii”*.

Cieľom konferencie bolo zlepšiť spoločnú cestu vzdelávania, pretože budúcnosť potrebuje aj saleziánska rodina: Hovorilo sa o otázkach: “Aké sú výzvy našej doby? – čo, potvrdzuje don Giovanni D’Andrea, inšpektor sicílskych saleziánov – “Akými stratégiami a akým spôsobom môžeme vytvoriť nové cesty, ako na tieto výzvy reagovať a nezostať len divákmi v spoločnosti, ktorá sa prudko mení? Ako môžeme vytvoriť nové spôsoby, ako reagovať na rôzne biedy mladých ľudí?” Toto je náš sen, detí snívka, akým bol don Bosco. Sobotňajšia príležitosť bola užitočná pre všetkých členov rodinných skupín Saleziánskej rodiny na Sicílii, aby sme sa zamysleli nad tým, čo od nás táto doba žiada, aké odpovede môžeme dať, pretože ako Saleziánska rodina na Sicílii nemôžeme zostať bokom od potrieb všetkých ľudí a zvlášť kresťanov”.

Na konferencii vystúpili:

- **Valerio Martorana**, manažér a novinár, člen Svetového predsedníctva odchovancov dona Bosca a riaditeľ časopisu “Voci Fraterne”, ktorý hovoril na tému “Nové výzvy saleziánskej rodiny na Sicílii”;
- **Salvo e Linda Adamo**, zo združenia MetaCometa na tému “Náhradné rodiny - solidárne rodiny”;
- **Agostino Sella**, predseda združenia Don Bosco 2000, na tému “Migrácie a koridory solidarity”;
- **Dony Sapienza**, podpredseda sociálneho družstva “Centro Orizzonte Lavoro” na tému “Služby a príležitosti pre budúcnosť mladých ľudí”.

Debatu moderoval **Massimo Melodia**, saleziánsky spolupracovník, ktorý je spolu s manželkou Giuseppinou koordinátorom Hnutia saleziánskych rodín.

Účastníkmi konferencie boli členovia Regionálnej rady Saleziánskej rodiny Sicílie, regionálne rady jednotlivých skupín, členovia mestských rád, direktori a vedúci saleziánskych domov na Sicílii, tím Saleziánskeho hnutia mládeže a delegáti a asistenti Saleziánskej rodiny. Prítomná bola aj inšpektorka

Dcér Márie Pomocnice kresťanov (FMA) na Sicílii, sestra Angela Maria Maccioni.

K podujatiu sa už pripojilo 180 členov rôznych skupín saleziánskej rodiny zo Sicílie, ktorí zastupujú odchovancov dona Bosca, odchovancov Dcér Márie Pomocnice, saleziánov dona Bosca, Dcér Márie Pomocnice, Združenia Márie Pomocnice (ADMA), saleziánov spolupracovníkov (SSCC.), Dobrovoľníci dona Bosca (VDB), Dobrovoľníci s donom Boscom (CDB), Apoštoli Svätej rodiny (ASF), Saleziáni obláti Najsvätejšieho srdca (SOSC), Učeníci, Hnutie saleziánskych rodín, Hnutie saleziánskej mládeže.

Konferenciu koordinovali o. Franco Di Natale, vikár saleziánov Sicílie; Sr. Assunta Di Rosa, FMA, Stefano Carpino, Carolina Fiorica, don Arnaldo Riggi a Massimo Melodia.

MYSEL MODLITIEB NA TENTO MESIAC

Chceme sa pripojiť k modlitbám všetkých skupín ADMA na celom svete na osobitný úmysel.

V tomto mesiaci sa budeme **modliť za mier vo svete** slovami pápeža Františka

Je temná hodina.

Matka, žijeme v časoch temnoty. V tejto temnej hodine sa ponárame do tvojich jasných očí a zverujeme sa tvojmu srdcu...

Matka, sami to nedokážeme, bez tvojho Syna nemôžeme nič urobiť. Ty nás však opäť privádzaš k Ježišovi, ktorý je naším pokojom...

Ty, ktorá zjavuješ Pánovu nehu, urob nás svedkami jeho útechy. Matka, ty, Kráľovná pokoja, vlej do našich sŕdc Božiu harmóniu.

Amen.

PROSÍME VŠETKÝCH, ABY NÁM ZASLALI ČLÁNOK, FOTO ZO STRETNUTIA FORMÁCIE, PRIPOMIENKY 24. MÁRIJ POMOCI KREŠŤANOV, VYKONÁVANEJ DOBROVOLNÍCKU ČINNOSŤ. Článok (formát .doc, max. 1200 znakov bez medzier) a maximálne 2 fotografie (digitálny formát .jpg a šírka najmenej 1000 px) s názvom a/alebo stručným popisom je potrebné zaslať na adresu adma@admadonbosco.org. V predmete e-mailu „Rodinné udalosti“ a v texte je potrebné uviesť údaje o autorovi (meno, priezvisko, miesto výstrelu, príslušnosť Adma, mesto, krajina).

Odoslaním automaticky oprávňujete Adma na spracovanie, publikovanie, aj čiastočné, a zverejnenie článku a fotografií v akejkoľvek forme. Obrázky môžu byť podľa uváženia redakcie zverejnené na webovej stránke www.admadonbosco.org, a/alebo na iných webových stránkach Adma spolu s popisom.